

نومرو : ۱۰۴

اداره خانه

ایستانبول، جفال اوغلی، دائره اجتهاد

تله فون نومروسی : ۸۶۵

" Idjtihad " Constantinople

بشنجی سنه

اجتهاد

حریت فکریه یه خادم

هر هفته چیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الرهامی صفا

۱ مایس ۱۳۳۰

آبونه

سنه لك آلتی آلق

تورکیا ایچین ۵۴ غروش ۳۰ غروش

ممالك اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یاره یه

هنوز احتیاج حس ایتمه دیکمز هانکی خطوه ترقیده اورویایی تقلیدایتدکسه آلداندق، چونکه بریده احتیاجی شدله طویدیغمز ایشلرده اونق تقلید اپده میورز .

ناصل اولیورده احتیاج حس ایتمه دیکمز شیلری تقلیده لزوم کورویورز . چونکه بعضاً موجود اولمایان بر احتیاج تولید اولونور ، تولیدینه لزوم کورولور . واکثریای شایرتانده بواولویور . مثلاً سوقاقلرندن لوثیات آقان برکوی اهالیسی لغم آچارسه یارین یتیمه جک اولانلر ایچین بو احتیاج تأسس ایتمش دیمکدر . او آرتق قاپسنگ اوکنده کی متعفن جریانلره تحمل ایده مز .

اولادینه تحصیل ابتدائی ویرمک احتیاجی ابوینه تلقین ایچین حکومتلر بونی مجبوری طوتمشلردر . بر نسل ده کیشنجه بو احتیاج تقرر ایدر ، جبره لزوم قالمز . تقلیدک بو نوعی ده اساس اعتباریله ایجاد بکزر ، چونکه احتیاجی ایجاد ایدر . او حالده فائده سز تقلیدلر هیچ بر احتیاجه جواب ویره مدیکی کی بر احتیاجک تولیدینه خادم اولامایان تقلیدلردر . مثلاً اوروپاده تحصیل ایتمش بر قائم مقام کندی ذوق صنعتی معیار اتخاذ ایدرک بولوندیغی قضاده تیاترو آغچه وبوتیاتروده اهالییه اوهره دیکلمکه قالدیشسه نتیجه سز و مناسبتسز بر تقلید اولور .

احتیاج مفید اولدیغی کی مضرده اولور : توتون ایچمک ، سرخوش اولمق احتیاجلری کی ، فردی تقلیدلر بومضر احتیاجلرک کوکشمه سنه واجتماعی بر احتیاج شکلی آلماسنه یاردیم ایدرلر . او حالده بعضاً بر احتیاج طوغورمق ناصل بر اثر ترقی اولورسه طوغان وحتی بویون بر احتیاجی نولدورمکده بر ترقی اولور .

دیمک اولیورکه - ایجاد برطرف - تقلید مفید اولایلدیکی کی مناسبتسز وحتی مضرده اولابیلور . تقلیدک فابدعتلرینه دوشمه مک ایچین هانکی یولدن کیمه لی ؟ تا اوزاقلرده هانکی مرتمم خیالی به نصب نگاه ایتملی ؟ علمک ساحه بیاننه کیره لم ، اویزه رهبرک ایده جکدر .

بر ملتک ترقیسی طبیعی بر شکله ودرت باشند

یابدی وایرانیدی - کندی ادعای مخفی وجهله - احیا ایتمی . چوق اذیت چکدی . اوتوزسنه چالیشدی ؛ فقط ایران روحنی دیرلندی .

بسی رنج بردم بدین سالی
عجم زنده کردم بدن باری ! ...

ایشته بورکوزل مثالدر .

فکریی اکلانه ییلم ظنیه سوزی کسورم . یالکیز شونی تکرار اخطار ایدرم که بوبیوک ایشه زمان واقدام تام لازم . اوتکنه بریکته صااشمقدن برشی چیمماز . بریویوک آرتیست چیقنیده بن یابه جغ ، فقط ترکاکک مفاخرینی بیلمیورم . ترکاکک ماهیتی ده تحقیق ایده مدم . بکا بر (motif) بر موضوع ویرک ! .. الهاممه برهدف کوسترک دیسه ، بهوده مناقشاتمزدن باشقه نه کوستره بییردک بیلم ؟ ...

چالیشم . ترکاککی ایی تتبع ایده لم . حقیله اکلایه لم ، اووقت موضوع دخی هیجان الهام ایله برابر کله جک وری بر اثر یامغه سوق ایده بیله جکدر .

رضا نوری

ترقی و تقلید

عصر دیده و اعصار دیده بر کله در ، فقط حالا تر وتازه ، حتی حالا چوجوق . معناسی ده هرکسه گوره باشقه : معارفک تعمیمی کی اساسلی فکرلردن لوقائطه غارصونلرینه ده وه رانس یامق درجه سنده کی مراعاته وارنجیه قادر حیات اجتماعیه نک مختلف صفحاتندن هرکس بر زمره سنی ترقی ایچین کندینه غایه خیال اتخاذ ایتمشدر . مترقی ملتلی کوریورز ، بشریتک تعالی وتکامله اولان میل طبعی بیله اونلری تقلیده چالیشورز . ایجاد اولماینجه تقلید اییدر . فقط ایجاد بکیره مک شرطیه . ایجاد ایله تقلید آراسنده کی فرق ، اولکی مطلقاً بر احتیاج اوزرینه اولور ، بر احتیاجی دفع ایدر . تقلیدایسه بویله اولسه ده اولور ، اولماسه ده . بویله اولورسه ایجاد بکزر وثمره سنی ویرر ، اولمازسه چکیلن امکلر ، ایدیلن مصرفلر هبادر .

هوانك ، مختلف روزكار جريانلرينك تحت تاثيرنده ينه راستقامت آلدينى كې افكارك محصله اجتهادى ده اوله جه راستقامت آلير وملتك مقدراتى برلكده سوروكار .

نفوسك آرتماسيله برابر مستحصل قولرلكده اونسبتده ترايدى ، اخلاق عموميه نك دوزملمسى ، وظائف دولتك حسن توزيع و تمشيتى ، علمك ، صنعتك رواج بولماسى ، آفات طبيعیه نك داها آز موجب خسار اولابيلمه سى و آقترده لره وحتى عموميتله مغدورين محتاجينه ده واسع مقياسد معاونت ايدلمه سى .. حاصل هر كس جان و مالندن امين اوله رق بر هفته لق اذواق مساعيسيله بر كونلك ذوق استراحتى مزج ايمه يي بيلمه سى و هر كس فيض مساعيسنى يالكلز كندنده دكل بولوندينى هيئت اجتماعيه ده كوره جك صورتده چالشماسى ... ايشته برغايه خيال كه يول اتخابنده نه قدار اختلافه دوشولسه ينه مقصد بورايه وارمقدر .

يالكلز بونلرك برايكي سى حقنده اوراق بر مناقشه زانده كوروليه جكدرك ، ظننده يم :

نفوسك آرتماسى شرائط طبيعیه حياتيه دندرك . قدرت فاطره نسلك بقاسى ايچين بوتون حيوانانده حتى بوتون عضويانده اولدينى كې انسانلر حقنده مساعده كارومساهلكار طاوارامش . ترايد نفوس بر ملت ايچين حالت عريضه دكل ، حالت طبيعیه در . صوكره تاريخ كوسترييور كه نفوسى حال توقف ويا تدنیده اولان ملتير اوزون مدت بقاياب اولاميورلر . اعلا ... فقط بوش بوشنه انسانلرك چوغالمسندده معنا يوقدر . عطالته محكوم انسانلر يتشديرمك سفالت عموميه يي آرتيرمق ديمكدرك . بزه قولسز معده لر دكل معدلى قوللر لازم . جاهل وسفيل كومهلرك وجودى نباتات زانده قيللندن كوروليور . (قورسهل نوى) ك پك حقللى اوله رق افاده ايتديكى كې انسانلر يالكلز فعل ولادته چوغالمالى ، بلكه حال وزمان اعتباريله ده چوغالماليدرلر . زمان اعتباريله چوغالمالى اونلرك چوقچه ياشايه بيلمه لرى ديمك اولدينى كې حال اعتباريله چوغالمالى ده حياتك مجادله لرينه آتيلاجق بر قوه تشبثيه ايله مجهز اولماليدرك .

(مالتوس) له (ريقاردو) .. انكلز مکتب اقتصادينك

اولورسه نفوس آرتار و افراد ملت اخلاق صاحبي ، ذكى و بختيار اولور .

ايشته غايه بودرك . ملتك افرادى استانبول اهالي سندن عبارت ظن ايدنلر اسباب ترقى آرسنده اوله خصوصيتلره مربوطيت كوسترييورلر كه كومله مك ممكن دكل . فقط بويخت ايتديكمز غايه يه وصول چاره لرى اوقدار مختلف وقار يشيقدرك بوقار غشه لق ايچنده بعض افكارك آقيرى اولماسنه تعجب ايدلر .

افكارك آقيرى اولوب اولمادىغى تعيين ايتكده بر مسئله در . هر كس كندى عقلنه اويمن ايشلر آقيرى تلق ايدنيور . شوراسى محقق كه هر خطوه ترقيده بريكللك واردر و هر يكللك يالكلز عوامه كوره آقيرى اولمقله قلماز ، زمره منوره آراسنده ده اختلافاته اوغرار . فكلر لرى اولچمك ايچين آلمزده منطق نامنى آلان موهوم بر مقيا س وار . غايت لاستيقليدر . تجربه دن استعانه ايدرسه شكلى داها زياده تعين ايدر . وبوشكيله زمره منوره يه برسلاح اجتهاد اولور .

بويه اولدينى حالده ينه آلدانمق احتمالى واردر . چونكه ترقى درت باشدن اولور . يالكلز بر جهتن اولان ترقى موازنه يي بوزار وبوكامقابل مطلقا باشقه بر طرفنده بر تاخير وحتى تدنى وقوع بولور .

« هر كسك مقصودى بر اما روايت مختلف » . اجتهاده كې اختلاف مقصودك براولماسنه مانع دكلدر . « كيديله جك يول بودر » ديه اصرار ايدرك بوزاغوزازه كلنلر هب عيى هدفه ، عيى غايه يه متوجه بولونه بيليرلر . اختلاف ، موضوعاتك لايقيه آيبرد ايدلمه مسندن ايله رى كليور . بوندن اول بر « شيمه محبت و شيمه خصومت » كورو . لتوسى چيقمشدى . موضوعلر آيرى وهر برى كندى موضوعنده حقللى ايدى . فقط آكلاشاماديلر ، هر كس كندى يايغره سندن مخاطبنك حقللى سوزلرني ايشيده مدى . بر كوردو گوشدر كيتدى . اجتهادلر نه قدار مختلف اولورسه اولسون ، مجموعتك بر محصله سى واردرك مملكت بو محصله نك جريانه تبعيته ترقى و ياتدن ايدر . ناملودن چيقان بر مرمى سرعت ابتدائيه سنك ، جاذبه ارضيه نك ، مقاومت

بر قسمی بلع ایدہ جکدر . مدینتک ترقیسی ظن اولوندینی
کبی بونک یکوتی آزالتمه دکل صرفیاتی تنظیمه میالدر .
محتاجینه معاونت یالکز سائقه مرحمت وانسانیتله اجرا
ایدلر . منافع عمومیه ده بونی ایجاب ایتدیر : سرقتلر ،
جنایتلر اذیاده ضرورت ونومیدی یه دوشمش ایشسرلردن
چیقور . آچ قالوبده آتمک چالانلری بوتون مملکتلرک
قانولری عفو ایدیور ، معذور کوروور . ابنای جنسنه
معاونت حسی بشریتی اعلا ایدن برحس نجیدر . حسک
علویت ونجابتیه مقتون اولانلر بودجه لرنده فقرا ایچین
بر فصل آیرمقدن ذوق آیلرلر . بودوقک تعمم اتمه سی
آرزو اولنور . ذاتاً دیناده فقرایه معاونتله مکفر .

فقط بر کرده بونک علمینده بولان فیلسوفلری
دیگه یه جک اولور سه قناعتنر بلکه تزلزله اوغرار .
« تکامل نظریه سی » دیه شهرت آلان بر نظریه علمیه
طرفدارلری حس معاونتک شدتله علمینده درلر . اجناس
وانواع بر اصطفای طبیعی ایله طریق تکاملده طی مراحل
ایتمکده در . چوروکلر آیقلا نعلی ، صاغلاملر قالمالیدر که
ترقی وجوده کلسین . ضعف و معلولینک اثر ضعف و معلولیتلری
نسل آتی یه میراث قالمالیدر . کائنات عضویه ده بوقانون
استثنا قبول اتمه بر قطعیتله حکمنی اجرا ایدیور .
مجادله حیاتده قویلر قالیور ، ضعف و ثولیور . انسانلرده
بوقانون طبیعتک خارجنه حقیقما مالیدرلر . حن حیاته
مالک اولمالیانلری زورله یاشاتمق طبیعتک وظیفه تکاملیه سی
تشویش وترقی تی تعویق دیمکدر . خلاصه سی : معلولین ،
فقرا ضعف و نافله یاشاماسینلر . دنیا صاغلاملره وزن کینلره
قالسین .

بر طاقیمی دها آذر دین بر نظره علمیه یه استناد ایدرک
حس معاونتی قیسیح ایدرلر : بو حس مفید اولمقدن زیاده
مضر در . چونکه بر چوق تنبلار ، حاضره دعا جیلر
وطولایسیله اخلاق سزلر وجوده کتیرر . مسلمانلرک
هر یرده تبل اولمالری دینک (خرافاتک) کندیلرینه ظهیر
اولماسندن وقولایجه قارنلری طویماسنددر .
واقعا دینلجیلک صنعتک بزده رواجی چوقدر .
وشو نظریه لرک خصوصیه ایکنجی سینده مهم بر حصه

بویکی استاد قدیمی بشریت ایچین چوق تلاشه دوشمشلر .
برنجیدی تکثر نفوسک نسبت هندسیه سی اوکنده دوچار
خشیت اوله رق بوکیدیشه کائنات ارضک بر طوفان بشرله
بوغولاجغی اثباته قالقیشمش ، ایکنجیسی ارضک بوتوکنمز
انسان سورولرغی بسله مکدن ذاتاً یورغون دوشدیکنی
کوره رک محصولاتک نسبت عددییه سنده کی تناقضله انسانلرک
نهایت آچ قالا جقلرغی ایلهری سورمشدر . بویکی بویوک
انکلیر ققاسنده ترقی امیدلری یاشامیور دکل ایدیه ده
اونلر ترقی یه دائماً برزمره مسعودیه منحصر کورمکده
اصرار ایتشلر و جمهور ناسک - غدای یومیسی بر قاج
داملا زیتین یاغندن عبارت - بر ماکنه روح سزلغیه
اوزمره مسعودنک ازدیاد رفاه وسعادتیه خدمت ایتمکدن
باشقه بر نصیبه حیاتی اولامایه جغه قناعت کتیرمشلردر .
اونلر آتیده بر ترقی ، فقط بویله طوپال بر ترقی کوروورلردی .
دیدکاری قسماً طوغرودر .

هله صوک اندیشه لری بزم زاواللی جاهل کویلولر مر ،
بیچاره چیقتجیلر مر ایچین دها چوق زمان بر حقیقت
ایله حالنده قالا جقدر . یالکز یوز سنه دنبری آوروپا
عمله سنک حالنده رفاه وسعادتیه طوغرو مهم بر تبدل
اولدیغی (بورغار) ادعا ایدیور . استاتستیکلر بوکونکی
عمله نک اسکی عملیه یه نسبتله دها خفیف ایشلرده ، دها
آز چالیشدیغی و بوکا مقابل دها آز رفاه واستراحتیه
نائل اولدیغی کوستریورمش .

نتیجه : صنایع حیاتییه سی قورویان بر مملکتده
نفوسک چوغالماسی مضر در . سفالت عمومیه یی آرتیرمقدن
باشقه بر شیده یاراماز . مملکته آچ معدله دکل ، سینیرلی
قوللر و بو قوللری یوره جق ایشلر لازم .

براز یوقاریده معذورین محتاجینه دها واسع مقیاسده
معاونت ایفاسنی شرائط ترقیدن کوستردیکمز حالده
شیمدی بوش معدله رک چوغالماسنده بر تهله ک اولدیغی
خبر ویریشمز متناقض کورولمه سین . محتاجینه معاونت
مسئله سی ده چوق مناقشه ایدلش و حکمائی ایکی یه ایرمش
بر مسئله در .

امور خیریه هر زمان ثروت خصوصیه و عمومیه نک

هپ دست متاعبله یاتارکن
بر بستر اندیشه یه ، فالقار
هپ کندیلکندن یه ایرکن .

ایسترکه چالیشین کیچه کوندوز
کچسین بو شب آلوده زمانلر ،
ایتسین بر املیکده تجیز .

* * *

او یالار بر نتیجه آمال
بو حیات آزمای یتابی
بو نتیجه یله ایشته استقبال
اولور ماتقای سیرایی .

ئاتوان ، بی جمال ماضیدن
باقار انظارای خرم آتی یه ،
بوتون آفاق طی ایدر هپ شن
طی ایدر بویله بیک سیه سایه .

کیده جک ایشته برکون آنه سنه
بوتون اعمالک قواسیله ،
کیره جک پرغرور لانه سنه ؛

بو ملول آشیانی شهنلنه جک
مکتسب بر امل هواسیله ،
کوله رک هر دقیقه ، کوله رهر رک .

* * *

بکلور ای زوالی قیز هر دم
بواملرله آنه ک ایشته سنی !
« کلسه اوغوریه یاوروم آه کورسه م »
دییه رک تیرییور بوتون بدنی .

سن دییورکن زوالی قیز ! هر دم
« آه برکره کیتسه م آنه مه بن » ،
« کلسه اوغوریه یاوروم آه کورسه م »
دییور آنه ک کمال حسرتدن .

بوتون آمالکزله باری بوکون
ای دل آزرده دختر و مادر !
یاشایک ، تسلیت ایچنده کولک .

سوینگ ، بویله دائما یاشایک ،
چکر انسان بو حاله حسرتلر ،
بوده اولماز نصیب بلکه یارین !

زعیم زاده حسن فخریمی

حقیقت وارد . اختلاف یه موضوعک دیکشمه سندن
ایله ری کلئور . حس شفقت و مرحمته تعرض ایتمه ملی ،
نامجل معاونتلی هدف تعریض اتخاذا ایتمه لیدر . مردود
اولان حس معاونت دکل تنبللری اعاشه در . پک زیاده
دقت و تمیز ایستر . محله مصروف اولنجه تکامل
نظریه سنک زواله محکوم کوردیکی اجزای تارومار عجز
ایچندن بر عنصر فعال خروشان جیقاییلیر . ترقی یه حائل
دکل صائل اولور .

علی بامی

حجله ابکار

« خدمتچی قیز » دن مفرز

بی تاب وتواندر کیچه کوندوز ،
بر سعی مسدید امل آمیز
دمساز تسلیرسی ، کوکسز
قالمش کبیدر بر کل پاییز

یچاره قیزک کوششی بکزر
پاییز تعیناک و خزینه
بر کل در او پاییز ایله همسر ،
پاییزده بر کیزی خزینه .

پاییزده بر کیزی خزینه :
بر سایه زردی ایله رنجور ،
صاقلار اونی بر غمزده سینه

صاقلار اونی بر سینه پر خار
هر نظره پر وسوسه دن دور ،
هر دست بهاریدن آلیز نار .

* * *

بی تاب وتواندر کیچه کوندوز ،
رؤیایی کچر سعیک ایچنده .
بر قیزکه یاشار صانکه کوکسز ،
بر خواهشی یوق سوکی ایچین ده .

سعیک اوسیه کولکله ریه
هر ساعت خوابیده می محول .
هر ساعت بیداری وسیله
بیک فرجه ، هر ساعتی مشغول .